

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. spalio 6 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Laisvas darbuotojų judėjimas — Į Sąjungos instituciją ar įstaigą deleguoti valstybės tarnautojai — Senatvės pensija — Pasirinkimo teisė — Dalyvavimo nacionalinėje pensijų sistemoje sustabdymas arba tolesnis dalyvavimas joje — Pagal nacionalinę pensijų sistemą sukauptos pensijos ir pagal Sąjungos pensijų sistemą sukauptos pensijos sudėjimo ribojimas“

Byloje C-466/15

dėl *Conseil d'État* (Prancūzija) 2015 m. balandžio 8 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2015 m. rugsėjo 3 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Jean-Michel Adrien ir kt.

prieš

Premier ministre,

Ministre des Finances et des Comptes publics,

Ministre de la Décentralisation et de la Fonction publique

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kuriį sudaro kolegijos pirmininkas T. von Danwitz (pranešėjas), teisėjai C. Lycourgos, E. Juhász, C. Vajda ir K. Jürimäe,

generalinis advokatas M. Wathelet,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— pačių J.-M. Adrien ir kt.,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos D. Colas ir S. Ghiandoni,

— Europos Komisijos, atstovaujamos D. Martin,

* Proceso kalba: prancūzų.

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 45 ir 48 straipsnių ir ESS 4 straipsnio 3 dalies išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant J.-M. Adrien ir kt. ginčą su *Premier ministre* (Ministras Pirmininkas), *Ministre des Finances et des Comptes publics* (finansų ir viešosios apskaitos ministras) ir *Ministre de la Décentralisation et de la Fonction publique* (decentralizavimo ir valstybės tarnybos ministras) dėl ieškovų pagrindinėje byloje senatvės pensijos pagal nacionalinę pensijų sistemą.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai (toliau – PTN) ir Kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygos (toliau – KTĮS) nustatyti 1968 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentu (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68, nustatančiu Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas bei Komisijos pareigūnams laikinai taikomas specialias priemones (OL L 56, 1968, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 2 t., p. 5), iš dalies pakeistu 2010 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1240/2010 (OL L 338, 2010, p. 7).
- 4 PTN 77 straipsnyje nurodyta:
„Pareigūnas, turintis ne mažesnę kaip 10 metų tarnybos stažą, turi teisę gauti ištarnauto laiko pensiją. <...>“
- 5 PTN 83 straipsnio 2 dalyje numatyta:
„Pareigūnai padengia trečdalį šios pensijų sistemos finansavimo sąnaudų. <...>“
- 6 PTN VIII priedo 12 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:
„1. Pareigūnas, kuriam dar nėra sukakę 63 metai ir kurio tarnyba nutrūksta ne dėl mirties ar invalidumo, bei kuris neturi teisės į tuojau pat prasidedantį ar atidėtą pensijos mokėjimą, išeidamas iš tarnybos turi teisę:
a) gauti išeitinę pašalpą, lygią trigubai sumai, išskaičiuotai iš jo bazinio darbo užmokesčio jo pensijos įmokoms, atėmus visas sumas, išmokėtas pagal [KTĮS] 42 ir 112 straipsnius, jeigu jo tarnybos trukmė buvo trumpesnė nei vieneri metai ir jis nepasinaudojo 11 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka;
b) kitais atvejais – gauti išmokas, numatytas 11 straipsnio 1 dalyje, arba į tai, kad tokių išmokų aktuarinis ekvivalentas būtų pervestas į jo pasirinktą privačią draudimo bendrovę ar pensijų fondą, jeigu tokia bendrovė ar fondas garantuoja, kad:

<...>

2. Nukrypstant nuo 1 dalies b punkto, jaunesni kaip 63 metų amžiaus pareigūnai, kurie nuo to laiko, kai pradėjo eiti pareigas, tam, kad įgytų ar išlaikytų teises į pensiją, mokėjo įmokas valstybinei pensijų sistemai ar jų pasirinktai privačiai draudimo sistemai arba pensijų fondui, atitinkančiam 1 dalyje nustatytas sąlygas, ir kurių tarnyba nutrūksta ne dėl mirties ar invalidumo, jiems neįgyjant teisės tuojau pat ar po tam tikro laiko gauti iš tarnauto laiko pensiją, išeidami iš tarnybos turi teisę gauti išėitinę pašalpą, lygią jų pensijos, sukauptos jų tarnybos metu institucijose, aktuarinei vertei. Tokiais atvejais sumos, sumokėtos tam, kad būtų įgytos ar išlaikytos teisės į pensiją pagal valstybinę pensijų sistemą, taikant [KTĮS] 42 ar 112 straipsnius, atimamos iš išėitinės pašalpos.“

7 KTĮS 2 straipsnyje nurodyta:

„Šiose Įdarbinimo sąlygose „laikini priimti tarnautojai“ reiškia:

<...>

c) darbuotojus, išskyrus Sąjungos pareigūnus, priimtus padėti Europos Sąjungos sutartyje arba Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo nurodytas pareigas einantiems asmenims, arba vienos iš Sąjungos institucijų ar organų išrinktam pirmininkui, arba vienai iš Europos Parlamento ar Regionų komiteto politinių frakcijų, arba Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto grupei;

<...>“

8 KTĮS 39 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Baigdamas tarnybą tarnautojas, kaip apibrėžta 2 straipsnyje, turi teisę į iš tarnauto laiko pensiją, aktuarinio ekvivalento pervedimą ar išėitinę išmoką, kaip numatyta [Pareigūnų] Tarnybos nuostatų V antraštinės dalies 3 skyriuje ir VIII priede. Jeigu tarnautojas turi teisę į iš tarnauto laiko pensiją, jo teisės į pensiją mažinamos proporcingai sumoms, išmokėtoms pagal 42 straipsnį.“

9 KTĮS 41 straipsnyje nustatyta:

„Pagal analogiją B ir C skirsnuose numatyta socialinio draudimo sistemai taikomos [Pareigūnų] Tarnybos nuostatų [83] ir 83a straipsni[ų] ir jų VIII priedo 36 ir 38 straipsnių nuostatos.“

Prancūzijos teisė

10 1984 m. sausio 11 d. Įstatymo Nr. 84-16 dėl valstybės tarnybos nuostatų (*loi no 84-16 du 11 janvier 1984 portant dispositions statutaires relatives à la fonction publique de l'État*), iš dalies pakeisto 2002 m. sausio 17 d. Įstatymu Nr. 2002-73 dėl socialinės sistemos modernizavimo (*loi no 2002-73 du 17 janvier 2002 de modernisation sociale*; toliau – Įstatymas Nr. 2002-73), 46 ter straipsnyje nustatyta:

„Valstybės tarnautojas, deleguotas į užsienio valstybės teritorijoje įsteigtą administraciją ar instituciją arba į tarptautinę organizaciją, gali pateikti prašymą mokėti įmokas į Civilių ir karių senatvės pensijų kodekse numatytą sistemą, net jeigu jis dalyvauja senatvės pensijų sistemoje, kuri taikoma pagal pareigas, į kurias jis deleguotas. Pensija, gauta sudėjus minėtu būdu sukauptą pensiją su pensija, kurią tarnautojas galimai sukaupe per delegavimo laikotarpį, negali viršyti pensijos, kurią jis gautų, jei nebūtų deleguotas, o prireikus pagal Civilių ir karių senatvės pensijų kodeksą nustatyta pensija sumažinama išskaičiuojant pensiją, sukauptą per šį delegavimo laikotarpį.“

Šio straipsnio įgyvendinimo taisyklės nustatomos *Conseil d'État* dekretu.“

- 11 Civilių ir karių senatvės pensijų kodekso (Įstatymo Nr. 2002-73 redakcija) L. 87 straipsnyje numatyta:

„Jeigu valstybės tarnautojas ar karys, deleguotas į užsienio valstybės teritorijoje įsteigtą administraciją ar instituciją arba į tarptautinę organizaciją, savo darbo laikotarpiu pasirenka toliau mokėti L. 61 straipsnyje numatytas įmokas, pensija, gauta sudėjus pagal šį kodeksą sukauptą pensiją su pensija, kurią tarnautojas galimai sukaupe per delegavimo laikotarpį, negali viršyti pensijos, kurią jis gautų, jei nebūtų deleguotas, o prireikus pagal šį kodeksą nustatyta pensija sumažinama išskaičiuojant pensiją, sukauptą per šį delegavimo laikotarpį.

<...>“

- 12 Šio kodekso R-74-1 straipsnyje numatyta:

„1984 m. sausio 11 d. Įstatymo Nr. 84-16 dėl valstybės tarnybos nuostatų (iš dalies pakeistas) 46 ter straipsnyje nurodyti deleguoti pareigūnai gali pateikti prašymą mokėti įmokas pagal Civilių ir karių senatvės pensijų kodekso sistemą ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo tos dienos, kai jiems pranešta apie sprendimą dėl delegavimo arba jo pratęsimo.

Rašytinis prašymas turi būti pateiktas administracijai, iš kurios pareigūnas deleguotas.

Tarnautojas, kuris pasinaudojo šio straipsnio 1 dalyje numatyta galimybe, turi mokėti L. 61 straipsnio 2 dalyje nurodytas įmokas biudžeto ministro įsakymu paskirtam apskaitininkui įsakymu nustatyta tvarka. Šios pareigos mokėti įmokas nevykdymas sustabdo tarnautojo dalyvavimą šioje sistemoje.

Tarnautojas, kuris per nustatytą terminą nepasinaudojo teise pasirinkti, laikomas atsisakiusiu galimybės mokėti įmokas pagal Civilių ir karių senatvės pensijų kodekso sistemą.

Delegavimo pratęsimo atveju dėl ankstesnio laikotarpio tarnautojo pasirinkimo galiojimas automatiškai pratęsiamas, jeigu per šio straipsnio pirmoje dalyje nustatytą terminą jis nepasirenka priešingai.“

- 13 2002 m. gruodžio 18 d. aplinkraštyje nustatyta, kaip atitinkamos administracinės tarnybos turi įgyvendinti 1984 m. sausio 11 d. Įstatymo Nr. 84-16 46 ter straipsnio ir Civilių ir karių senatvės pensijų kodekso (iš dalies pakeistas Įstatymu Nr. 2002-73) L. 87 straipsnio nuostatas.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 14 Ieškovai pagrindinėje byloje yra Prancūzijos valstybės tarnautojai, deleguoti kaip teisės referentai į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą ir dirbantys kaip laikinieji tarnautojai. Jie moka privalomas įmokas pagal Sąjungos pensijų sistemą, todėl turi teisę į pensiją pagal tą sistemą, jei ES institucijoje ar įstaigoje išdirba ne mažiau kaip 10 metų. Baigę tarnybą neturėdami 10 metų stažo jie iš esmės turi teisę, priklausomai nuo stažo trukmės, į išėtinę pašalpą, lygią trigubai sumai, išskaičiuotai iš jų bazinio darbo užmokesčio pensijos įmokoms, arba į tai, kad Sąjungoje įgytų senatvės pensijos teisių aktuarinis ekvivalentas būtų pervestas į jų pasirinktą privačią draudimo bendrovę ar pensijų fondą.
- 15 Pagal pagrindinėje byloje nagrinėjamas Prancūzijos teisės normas į Sąjungos instituciją ar įstaigą deleguotas tarnautojas turi pasirinkti iš dviejų galimybių dėl pensijos pagal nacionalinę sistemą.
- 16 Pirma, tarnautojas gali sustabdyti dalyvavimą Prancūzijos pensijų sistemoje delegavimo laikotarpiu. Tada tuo laikotarpiu jis dalyvauja tik Sąjungos pensijų sistemoje, o jo pensija pagal Prancūzijos sistemą sumažinama proporcingai laikotarpiui, kai jis nedalyvavo šioje sistemoje. Tačiau prie šios pensijos bus pridėta visa pensija, pagrįsta teisėmis, kurias jis įgijo dalyvaudamas Sąjungos pensijų sistemoje.

- 17 Antra, tarnautojas gali toliau mokėti įmokas pagal Prancūzijos pensijų sistemą ir atitinkamai toliau dalyvauti šioje sistemoje. Tokiu atveju per delegavimo laikotarpį jis kaupia teises pagal šią sistemą. Tačiau pagal ją gautiną pensiją pridėti prie pensijos, sukauptos pagal Sąjungos sistemą, galima tik tiek, kiek bendra pensija neviršija pensijos, kurią jis gautų, jei nebūtų deleguotas (viršutinės ribos taisyklė). Taigi nacionalinė senatvės pensija yra mažinama pagal ES pensijų sistemą priklausančios pensijos dydžiu tiek, kad bendra abiejų pensijų suma neviršytų nustatytos ribos (mažinimo taisyklė). Mažinimas susijęs su bendros pensijos pagal Prancūzijos sistemą dydžiu, o ne vien su pensijos, atitinkančios delegavimo laikotarpį, per kurį asmuo dalyvavo dviejose sistemose, dydžiu.
- 18 Ieškovai pagrindinėje byloje per delegavimo laikotarpį pasirinko toliau dalyvauti Prancūzijos pensijų sistemoje, todėl atitinkamai mokėjo įmokas pagal šią sistemą ir pagal Sąjungos pensijų sistemą. Jie įgijo arba gali įgyti 10 metų darbo Sąjungos institucijoje stažą, kuris suteikia teisę gauti pensiją pagal Sąjungos pensijų sistemą. Sąjungos pensija, kurią ieškovai pagrindinėje byloje sukauptė arba gali sukaupti, yra didesnė už pensiją pagal Prancūzijos sistemą, kurią jie būtų gavę, jei nebūtų deleguoti, todėl, remiantis pagrindinėje byloje ginčijamomis Prancūzijos teisės normomis, jie negauna arba negaus jokios pensijos pagal Prancūzijos pensijų sistemą.
- 19 2012 m. kovo 6 d. gautu prašymu ieškovai pagrindinėje byloje paprašė Prancūzijos valstybės panaikinti ginčijamas nacionalinės teisės normas. Šis prašymas atmetas 2012 m. gegužės 6 d. implicitiniu sprendimu; dėl šio atmetimo jie pareiškė ieškinį *Conseil d'État*.
- 20 Šiomis aplinkybėmis *Conseil d'État* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar nacionalinės teisės aktais, leidžiančiais į Europos Sąjungos instituciją deleguotam tarnautojui pasirinkti per delegavimo laikotarpį nebemokėti senatvės pensijos draudimo įmokų į kilmės valstybės sistemą, o tai reiškia, kad prie anksčiau sukauptos pensijos bus pridėtos visos su delegavimu susijusios pensijų išmokos, arba toliau mokėti įmokas į minėtą sistemą, pagal kurią pensija, apskaičiuojama įtraukiant net ir pagal delegavimo metu taikomą draudimo sistemą sukauptą pensiją, negalės būti didesnė nei ta, kurią jis gautų, jei nebūtų deleguotas, pažeidžiami įsipareigojimai, kylantys iš Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 45 straipsnio, siejamo su tos pačios sutarties 48 straipsniu ir Europos Sąjungos sutarties 4 straipsnyje įtvirtintu lojalaus bendradarbiavimo principu?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 21 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar SESV 45 straipsnį, siejamą su SESV 48 straipsniu, ir ESS 4 straipsnio 3 dalį reikia aiškinti kaip draudžiančius nacionalinės teisės normas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pagal kurias į Sąjungos instituciją ar įstaigą deleguotas valstybės tarnautojas, delegavimo laikotarpiu pasirinkęs toliau dalyvauti nacionalinėje pensijų sistemoje, praranda visas dalyvaujant toje sistemoje sukauptas išmokas ar dalį jų, jeigu įgyja 10 metų tarnybos Sąjungoje stažą, kuris jam suteikia teisę gauti pensiją pagal Sąjungos pensijų sistemą.
- 22 Pirmiausia primintina, kad, nors valstybės narės išsaugo įgaliojimus socialinės apsaugos sistemų organizavimo srityje, naudodamosi šiais įgaliojimais jos privalo laikytis Sąjungos teisės, ypač SESV nuostatų dėl laisvo darbuotojų judėjimo (2008 m. balandžio 1 d. Sprendimo *Gouvernement de la Communauté française ir Gouvernement wallon*, C-212/06, EU:C:2008:178, 43 punktą ir 2016 m. sausio 21 d. Sprendimo *Komisija / Kipras*, C-515/14, EU:C:2016:30, 38 punktą).
- 23 Taigi reikia patikrinti, ar SESV nuostatos dėl laisvo darbuotojų judėjimo yra taikomos tokioje situacijoje, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje. Jei taip, toliau reikia nustatyti, viena, ar nacionalinės teisės normos, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, reiškia laisvo darbuotojų judėjimo kliūtį ir, kita, jei taip, ar ši kliūtis yra pateisinama.

- 24 Pirma, dėl SESV nuostatų, susijusių su laisvu darbuotojų judėjimu, taikymo pažymėtina, kad remiantis nusistovėjusia teismo praktika SESV 45 straipsnio taikymo sritis apima Sąjungos pilietį, kuris dirba kitoje valstybėje narėje nei jo kilmės valstybė ir kuris sutinka dirbti tarptautinėje organizacijoje (žr. 1989 m. kovo 15 d. Sprendimo *Echternach ir Moritz*, 389/87 ir 390/87, EU:C:1989:130, 11 punktą; 2006 m. vasario 16 d. Sprendimo *Rockler*, C-137/04, EU:C:2006:106, 15 punktą ir 2013 m. liepos 4 d. Sprendimo *Gardella*, C-233/12, EU:C:2013:449, 25 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 25 Taigi iš Sąjungos piliečių, dirbančių jos institucijoje ar įstaigoje kitoje valstybėje narėje, kuri nėra jų kilmės valstybė narė, kaip antai ieškovų pagrindinėje byloje, negali būti atimtos pagal SESV 45 straipsnį priklausančios teisės ir socialinės išmokos (žr. 1989 m. kovo 15 d. Sprendimo *Echternach ir Moritz*, 389/87 ir 390/87, EU:C:1989:130, 12 punktą ir 2006 m. vasario 16 d. Sprendimo *Rockler*, C-137/04, EU:C:2006:106, 16 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 26 Antra, dėl to, ar nacionalinės teisės normos, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, reiškia laisvo darbuotojų judėjimo Sąjungoje kliūtį, primintina, kad SESV 45 straipsniui prieštarauja bet kokia priemonė, kuri, nors ir taikoma nediskriminuojant dėl pilietybės, gali kliudyti Sąjungos piliečiams pasinaudoti pagal SESV garantuojamomis pagrindinėmis laisvėmis arba dėl kurios naudojimas jomis gali tapti nepatrauklesnis (2008 m. balandžio 1 d. Sprendimo *Gouvernement de la Communauté française ir Gouvernement wallon*, C-212/06, EU:C:2008:178, 45 punktas; 2011 m. kovo 10 d. Sprendimo *Casteels*, C-379/09, EU:C:2011:131, 22 punktas ir 2015 m. vasario 5 d. Sprendimo *Komisija / Belgija*, C-317/14, EU:C:2015:63, 23 punktas).
- 27 Neginčijama, kad, nors Sąjungos pirminė teisė negali garantuoti apdraustajam, kad jo persikėlimas į kitą valstybę narę nepaveiks socialinės apsaugos srities, be kita ko, kiek tai susiję su ligos išmokomis ir senatvės pensijomis, nes, atsižvelgiant į esančius valstybių narių sistemų ir teisės aktų skirtumus, toks persikėlimas konkrečiu atveju suinteresuotajam asmeniui gali būti daugiau ar mažiau palankus arba nepalankus, kiek tai susiję su socialine apsauga, iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad tais atvejais, kai nacionalinės teisės akto taikymas yra nepalankesnis, toks teisės aktas atitinka Sąjungos teisę, tik jeigu dėl jo taikymo atitinkamo darbuotojo padėtis netampa nepalankesnė, palyginti su darbuotojais, kurie visą veiklą vykdo valstybėje narėje, kur šis aktas taikomas, arba jeigu šis aktas paprasčiausiai nelemia socialinio draudimo įmokų, kurios prarandamos, mokėjimo (2013 m. balandžio 18 d. Sprendimo *Mulders*, C-548/11, EU:C:2013:249, 45 punktas ir 2016 m. sausio 21 d. Sprendimo *Komisija / Kipras*, C-515/14, EU:C:2016:30, 40 punktas).
- 28 Teisingumo Teismas ne kartą kliūtimis pripažino priemones, dėl kurių darbuotojai, pasinaudoję savo laisvo judėjimo teise, turėtų prarasti socialinio draudimo išmokas, kurias jiems užtikrina valstybės narės teisės aktai, būtent kai šios išmokos suteikiamos dėl jų mokėtų įmokų (žr. 1975 m. spalio 21 d. Sprendimo *Petroni*, 24/75, EU:C:1975:129, 13 punktą; 2008 m. balandžio 1 d. Sprendimo *Gouvernement de la Communauté française ir Gouvernement wallon*, C-212/06, EU:C:2008:178, 46 punktą ir 2013 m. balandžio 18 d. Sprendimo *Mulders*, C-548/11, EU:C:2013:249, 46 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 29 Dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamų nacionalinės teisės normų konstatuotina, kad, jeigu į Sąjungos instituciją ar įstaigą deleguotas tarnautojas delegavimo laikotarpiu toliau dalyvauja valstybės narės pensijų sistemoje, pagal minėtas nacionalinės teisės normas toje sistemoje sukauptai pensijai taikoma viršutinės ribos taisyklė ir mažinimo taisyklė. Vadovaujantis šiomis taisyklėmis pensija, kurią tarnautojas gaus pagal nacionalinę pensijų sistemą, Sąjungos pensijų sistemoje sukauptą pensiją gali papildyti tik iki nacionalinės pensijos, kurią jis gautų, jei nebūtų deleguotas, ribos ir nacionalinė pensija mažinama pagal Sąjungos sistemą priklausančios pensijos dydžiu taip, kad bendra dviejų pensijų suma neviršytų tokiu būdu nustatytos viršutinės ribos.
- 30 Šių viršutinės ribos ir mažinimo taisyklių poveikis toks, kad į Sąjungos instituciją ar įstaigą deleguotas valstybės tarnautojas, delegavimo laikotarpiu toliau dalyvaujantis nacionalinėje pensijų sistemoje, praranda visas dalyvaujant toje sistemoje sukauptas išmokas ar dalį jų, jeigu įgyja 10 metų darbo

Sąjungos tarnyboje stažą, kuris jam suteikia teisę gauti pensiją pagal Sąjungos pensijų sistemą. Tokiomis sąlygomis tarnautojas, toliau dalyvaujantis nacionalinėje pensijų sistemoje, praranda mokamas įmokas. Taigi šios taisyklės gali kliudyti tokiam tarnautojui pasinaudoti SESV 45 straipsnyje garantuojama laisve arba padaryti naudojimąsi ja nepatrauklesnį.

- 31 Dėl Prancūzijos vyriausybės teiginio, kad tolesnis dalyvavimas nacionalinėje pensijų sistemoje yra pagrindinėje byloje ginčijamose teisės normose numatyta galimybė, o ne pareiga, konstatuotina, kad ši aplinkybė nepaneigia, jog tokios normos trukdo laisvam darbuotojų judėjimui.
- 32 Tolesnio dalyvavimo nacionalinėje pensijų sistemoje neprivalomas pobūdis nekeičia pasinaudojus šia galimybe taikomų viršutinės ribos ir mažinimo taisyklių poveikio: tokia galimybė pasinaudojęs tarnautojas praranda sumokėtas įmokas, jeigu įgyja 10 metų darbo Sąjungos tarnyboje stažą, kuris jam suteikia teisę gauti pensiją pagal Sąjungos pensijų sistemą. Jeigu deleguotiems tarnautojams pagal nacionalinę pensijų sistemą leidžiama toliau dalyvauti šioje sistemoje, tokia galimybė turi būti suteikta taip, kad nebūtų tokio poveikio, antraip tai yra laisvo darbuotojų judėjimo kliūtis.
- 33 Aplinkybės, kad nacionalinės teisės normos, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, yra laisvo darbuotojų judėjimo kliūtis, nepaneigia Prancūzijos vyriausybės išdėstyti argumentai, jog tokios teisės normos nėra nepalankesnės deleguotiems tarnautojams, palyginti su tarnautojais, kurie visą laiką dirba kilmės valstybėje narėje.
- 34 Iš tiesų tokios teisės normos yra nepalankesnės deleguotam tarnautojui, dalyvaujančiam ir Sąjungos pensijų sistemoje, ir nacionalinėje pensijų sistemoje, palyginti su kilmės valstybėje narėje likusiu tarnautoju, kuris dalyvauja tik pastarojoje sistemoje, nes tik pirmasis tarnautojas, nors tuo pat metu dalyvavo abiejose sistemose, praranda visas dalyvaujant nacionalinėje pensijų sistemoje sukauptas išmokas ar dalį jų, jeigu įgyja teisę gauti pensiją pagal Sąjungos pensijų sistemą.
- 35 Galiausiai, trečia, dėl galimo pateisinimo konstatuotina, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas nenurodė jokio motyvo, kuris galėtų pateisinti laisvo darbuotojų judėjimo kliūtį, kurią sudaro pagrindinėje byloje nagrinėjamos teisės normos. Be to, Teisingumo Teismui pateiktose pastabose Prancūzijos vyriausybė nenurodė jokio šių teisės normų pateisinimo.
- 36 Tokiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad tokios teisės normos, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, yra nepateisinama kliūtis laisvam darbuotojų judėjimui, garantuojamam pagal SESV 45 straipsnį.
- 37 Todėl nereikia priimti sprendimo dėl SESV 48 straipsnio ir ESS 4 straipsnio 3 dalies aiškinimo.
- 38 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad SESV 45 straipsnį reikia aiškinti kaip draudžiantį nacionalinės teisės normas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pagal kurias į Sąjungos instituciją ar įstaigą deleguotas valstybės tarnautojas, delegavimo laikotarpiu pasirinkęs toliau dalyvauti nacionalinėje pensijų sistemoje, praranda visas dalyvaujant toje sistemoje sukauptas išmokas ar dalį jų, jeigu įgyja 10 metų tarnybos Sąjungoje stažą, kuris jam suteikia teisę gauti pensiją pagal Sąjungos pensijų sistemą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 39 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

SESV 45 straipsnį reikia aiškinti kaip draudžiantį nacionalinės teisės normas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pagal kurias į Europos Sąjungos instituciją ar įstaigą deleguotas valstybės tarnautojas, delegavimo laikotarpiu pasirinkęs toliau dalyvauti nacionalinėje pensijų sistemoje, praranda visas dalyvaujant toje sistemoje sukauptas išmokas ar dalį jų, jeigu įgyja 10 metų tarnybos Sąjungoje stažą, kuris jam suteikia teisę gauti pensiją pagal Sąjungos pensijų sistemą.

Parašai.